

Asia: VN/7054/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Tausta

Hallituksen esityksen mukaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen verotaulukkoa muutetaan siten, että liikennepolttoaineiden hiilidioksidiveron määrän laskentaperusteena olevaa hiilidioksiditonnin arvoa alennetaan kahdessa vaiheessa: 62 eurosta 51,3 euroon vuosina 2026–2027. Tämä alentaa bensiinin ja vastaavien tuotteiden veroa keskimäärin 2,7 senttiä/litra ja dieselin 2,4 senttiä/litra.

Muutokset vähentävät valtion energiaverotuloja arviolta 50 miljoonaa euroa vuonna 2026 ja 96 miljoonaa euroa vuonna 2027.

Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026 ja sitä käsitellään vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä.

Lausunto

Päätös alentaa valmisteveroa on valitettava. Se on haitallinen johdonmukaisen regulaation, kansantulon ja ilmastopäästöjen vähentämisen näkökulmasta. Fossiilisten jakeiden veron alennus heikentää kannusteita siirtyä käyttämään uusiutuvia korkeaseospolttoaineita ja vaihtaa ajoneuvo vähäpäästöisemmäksi.

Esitetty muutos kohdistettuna valmisteveron CO₂-komponenttiin ja vähentää suhteellisesti enemmän fossiilisen jakeen veroa, kuin uusiutuvien jakeiden osalta. Tältä osin esitys ei myöskään noudata Orpon hallitusohjelmaa, missä sanotaan: "... ja laskemalla polttoaineiden verotusta, mahdollisuuksien mukaan painottaen uusiutuvan jakeen veron keventämistä." On hämmästyttävää, että ilmastotavoitteiden kanssa painiva hallitus tekee veronalennuksen CO₂-komponenttiin eikä energiakomponenttiin.

On myös huomattava, että kyse on pysyvästi voimaan jäävästä veronalennuksesta eli vero-eroosio ja päästöohjauksen heikennys jää pysyväksi.

Sekä Orpon että Marinin hallitukset ovat jo aiemmilla päätöksillään heikentäneet merkittävästi uusiutuvan polttoaineen yritysten toimintaa ja uusien investointien näkymää rikkomalla luottamuksen pitkäjänteiseen regulaatio-ohjaukseen ja hintasignaaliin.

Liikenteen verotuksen kokonaisuuden kannalta esitys murentaisi valtion tuloja, vuoden 2030 tasolla vähintään 95 miljoonaa euroa vuodessa, kun lasketaan vähentynyt valmistevero ja lisääntynyt päästövähennyskustannus.

Nykytila on esityksessä kuvattu hyvin ja haluamme nostaa esiin erityisesti yleisesti heikosti ymmärretyn tosiasian, että reaalisesti valmisteveron suuruus per polttoainelitra sekä bensiinin että dieselin osalta on laskenut 2010-luvun alkuun verrattuna. Autoilun reaaliset kustannukset eivät siis verotuksen takia ole nousseet. Nyt esitetty verotason alennus ei varsinkaan siksi noudata ohjauksen ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta suhteessa fiskaaliseen haasteeseen veropohjan kaventuessa eikä vastaa taakanjakosektorin päästöjen merkittävään haasteeseen. Valtion päästövähennyskustannukset voisivat nousta esityksen arvion mukaan jopa 15 miljoonalla eurolla vuodessa taakanjakosektorin kustannusten kautta.

Esityksessä on kiitettävän perusteellisesti arvioitu esityksen ympäristö- ja talousvaikutuksia.

Arvioitu hyöty kuluttajien kulutukseen on niin vähäinen (32 e) että sillä ei ole vaikutusta kotitalouksien käytettävissä olevaan rahaan. Vaikutukset yrityksiin ovat euromääräisesti suuremmat, mutta kuljetusyritysten liikevaihdossa keskimääräinen 1600 euron veronvähennyksen vaikutus on hyvin vähämerkityksinen. Arviossa myös todetaan teollisuuden hyötyjen osalta, että ” Realisoituvat kustannusvaikutukset voisivat olla kuitenkin mekaanisia kustannusvaikutuksia pienempiä,”

Yhteenvedoa toteamme, että luonnoksen esitys on kokonaisuutena haitallinen Suomelle, eikä sitä tulisi toteuttaa.

Lisätietoja lausunnosta: toimialapäällikkö Hannes Tuohiniitty 040 1948628

Laurikka Harri
Bioenergia ry